

Medieägandet och den lokala journalistiken

Gunnar Nygren*

Mediestruktur har betydelse för den lokala nyhetsproduktionen. Det visar en analys av de lokala nyheterna i Sundsvall och Karlstad, två städer där den lokala mediestrukturen förändrats på olika sätt.

Först Sundsvall. I februari 2015 lades socialdemokratiska Dagbladet ner efter 115 år. Tidningen hade köpts upp av koncernen Mittmedia redan 2000, en koncern som också äger den betydligt större dagstidningen Sundsvalls Tidning. När antalet prenumeranter sjönk under 7 000, bestämde ägarna att Dagbladets tid var ute. Det lämnades utrymme för s-märkta kommentarer i den liberala Sundsvalls tidning, och prenumeranterna erbjöds följa med.

Dagbladet stod 2007 för 40 procent av de nyheter som publicerades i Sundsvall. Nedläggningen innebär, tillsammans med redaktionella nedskärningar på Sundsvalls Tidning och SVT att antalet nyheter som träffats av undersökningens urvalsmetoder i Sundsvall mer än halverats sedan 2007. Om man bara ser till

---

* Gunnar Nygren är professor i journalistik vid Södertörns högskola.

antalet lokala nyheter i Sundsvall, så minskade dessa när Dagbladet lades ner från 422 under 2014 till 243 fyra år senare (analogt och webb tillsammans). Den lokala gratistidningen Sundsvalls Nyheter (som också ägs av Mittmedia) kompenserar bara en liten del av detta med ett 60-tal nyheter under en vecka.

Det fanns också tydliga skillnader i den redaktionella inriktningen mellan de två tidningarna. Dagbladet hade fler nyheter om politik och om sport, medan Sundsvalls tidning var starkare på mjuka områden som sociala frågor och livsstil. När Dagbladet lades ner ökade Sundsvalls tidning sin sportbevakning, men politiken ligger på samma nivå som tidigare.

Samtidigt har medierna i Sundsvall (liksom i resten av landet) gått över från analog till digital publicering. Antalet nyheter i papperstidningen har halverats för Sundsvalls tidning, men även på webben återfinns idag färre nyheter än 2007.

Tabell. Antal artiklar/inslag i medierna i Sundsvall

	2007		2014		2016		2018		Totalt	
	Webb	Analog	Webb	Analog	Webb	Analog	Webb	Analog	Webb	Analog
Dagbladet	148	253	169	138	0	0	0	0	317	391
Sundsvalls tidning	217	197	159	117	160	115	174	96	710	525
SR P4	49	12	58	15	44	12	28	13	179	52
SVT Väster-norrland	95	29	54	21	88	18	78	16	315	84
Sundsvalls Nyheter	0	0	0	89	0	66	0	62	0	217
Totalt	509	491	440	380	292	211	280	187	1 521	1 269

I Karlstad köpte den stora NWT-koncernen upp den socialdemokratiska konkurrenten Värmlands Folkblad 2017. Den drivs nu vidare som en självständig tidning, men administration och annonser samordnas i koncernen. Analysen visar att affären inte inneburit någon större förändring i det medieinnehåll som möter värmlänningarna. Antalet artiklar har minskat något, men då mest i den större NWT. På flera ämnesområden har tidningarna blivit mer lika, till exempel i politikbevakning och livsstilsjournalistik. Däremot har VF kvar sin profil på en stark sportbevakning. Antalet lokala nyheter har minskat något i Karlstad mellan 2014 och 2018, en minskning som nästan helt faller på NWT medan VF gör ungefär lika många lokala nyheter.

Tabell 2. Antal artiklar/inslag i medierna i Karlstad

	2007		2014		2016		2018		Totalt	
	Web	Analog	Web	Analog	Web	Analog	Web	Analog	Web	Analog
Värmlands Folkblad	0	191	71	130	101	124	121	96	179	541
Nya Värmlands-tidningen (NWT)	185	206	183	161	225	141	173	126	766	634
SR P4 Värmland	49	15	56	10	44	16	30	11	179	52
SVT Värmland	47	21	72	18	82	18	78	17	279	74
Totalt	281	433	382	319	452	299	402	250	1 517	1 301

Även i Karlstad har det skett en övergång till online-publicering, och papperstidningarna är betydligt fattigare på nyheter. Mest gäller detta Värmlands Folkblad som nästan halverat antalet nyheter på papper.

Analysen visar att mediestruktur har betydelse. Om en tidning läggs ner försvinner nyhetsproduktion utan att den tas upp av andra. Mångfalden blir mindre i den lokala nyhetsbevakningen, och detta kompenseras inte av den nya gratistidningen i Sundsvall. Däremot verkar ägandet ha mindre betydelse, i alla fall när det gäller Karlstad och NWT-koncernen. Där har de båda tidningarna blivit mer lika i omfång och på en del ämnesområden, och det är den större NWT som minskat antalet nyheter mest medan Värmlands Folkblad skurit ner mest på webben.

En jämförelse med den tredje regionen i innehållsanalysen, Västerås, styrker detta konstaterande. Där har mediestrukturen varit oförändrad sedan 2007 och antalet producerade nyheter är också ungefär detsamma. Både public service och dagstidningen VLT har minskat sin produktion något (mellan 15 och 20 procent) medan gratistidningen Västerås tidning som kommer varje vecka erbjuder fler nyheter på sin webb. Totalt har antalet nyheter i Västerås ökat något, men samtidigt har publiceringen gått över till webben. VLT har halverat antalet nyheter i papperstidningen.

Mediestruktur har också betydelse för i vilken mån publiken tar del av dessa nyheter. I Sundsvall hade de båda tidningarna en hushållstäckning på 58 procent sammanlagt under 2014 (45+13 procent).

Fyra år senare finns bara Sundsvalls Tidning kvar och hushållstäckningen har sjunkit till 41 procent av hushållen. Nästan vart femte hushåll har slutat med prenumererad tidning på fyra år. Även i Karlstad sjunker den stora NWT något från 44 till 38 procent. Men inräknat Värmlands Folkblad (som har nio procent av hushållen) täcker de båda tidningarna ändå 47 procent av hushållen.

Sundsvall har inte blivit betydligt fattigare bara på lokala nyheter när Dagbladet lades ner, utan också på lokala tidningsläsare.